Verksamhetsberättelse och bokslut delår 2026 för Utbildningsnämnden

Antagen av Utbildningsnämnden
13 oktober 2026

Innehållsförteckning

1 Grunduppdrag....5
2 Omvärldsbevakning....6
3 Delårsuppföljning av mål, uppdrag och indikatorer....8
3.1 Trygga förskolor och skolor med god omsorg och goda kunskapsresultat (UN)....8
3.1.1 Uppdrag 9. Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom förskola och skola med särskilt fokus på tidiga insatser utifrån de individuella behoven och enheternas specifika behov. (UN)....10
3.1.2 Uppdrag 10. Digitaliseringen ska ske i linje med folkhälsomyndighetens rekommendationer om skärmtid. Skolböcker och analoga läromedel ska ges en framträdande roll. (UN)....11
3.1.3 Uppdrag 11. Barngruppernas storlek ska hållas på en nivå som möjliggör en trygg miljö och hög kvalitet i verksamheten, i enlighet med Skolverkets riktlinjer. (UN)....12
3.1.4 Uppdrag 12.Stärka samverkan mellan folkbibliotek och skolbibliotek i syfte att främja elevers läsande. (UN)....12
3.1.5 Uppdrag 13. Skapa incitament för fler elever att välja yrkesinriktade utbildningar. (UN)....13
3.1.6 Uppdrag 14. Lärarna ska ges möjlighet till utveckling och fortbildning i sina ämnesområden. (UN)....14
3.2 En stark samhällsgemenskap och god folkhälsa samt aktivt förebyggande av utanförskap där förenings- och kulturlivet är centralt (KS, SN, UN)....14
3.2.1 Uppdrag 25. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet. (SN, UN)....15
3.2.2 Uppdrag 26. Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar. (KS, SN, UN)....16
3.2.3 Uppdrag 27. Utveckla samverkan kring ökad skolnärvaro som främjar elevernas psykiska välbefinnande.(KS, SN, UN)....16
3.2.4 Uppdrag 28. Stödet till föreningslivet ska vara likvärdigt och bidra till demokratisk utveckling. (KS, SN, UN)....17
3.3 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)....17
3.3.1 Uppdrag 31. Frigör tid och/eller resurser för kommunens kärnverksamhet genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse. (Alla)....19

3.3.2 Uppdrag 32. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av en lokalförsörjningsplan. (Alla) 20
3.3.3 Uppdrag 33. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla) 21
4 Ekonomi 23
4.1 Verksamheternas förutsättningar 23
4.2 Delårsbokslut 24
4.3 Prognos helår och avvikelse 26
4.3.1 Prognos per enhet 32
5 Investeringar 34
5.1 Investeringar 34

1 Grunduppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter inom förskola, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt vuxenutbildning inklusive svenska för invandrare (SFI). I uppdraget ingår även måltidsverksamhet och öppen förskola. Verksamheten bedrivs enligt skollagen, läroplaner och tillhörande kursplaner samt andra nationella styrdokument.

Nämndens uppdrag är att säkerställa att alla barn och elever ges likvärdiga förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina behov och förutsättningar. Utbildningen ska präglas av trygghet, studiero och höga förväntningar samt bidra till kunskapsutveckling, personlig utveckling och förberedelse för vidare studier, arbetsliv och ett aktivt deltagande i samhället.

En central framgångsfaktor är mötet mellan barn eller elev och verksamhetens professioner. Nämnden prioriterar därför kompetensförsörjning, goda och tillgängliga lärmiljöer samt förutsättningar för professionellt pedagogiskt arbete. Samverkan med universitet och andra externa aktörer ska bidra till att förena forskning och praktik, stärka kvaliteten i undervisningen och öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Utbildningsverksamheten ska rusta barn och elever för ett samhälle i snabb förändring. Det innebär att utveckla kunskaper och förmågor som kritiskt tänkande, ansvarstagande, samarbete, kreativ problemlösning, digital kompetens och livslångt lärande. Fullföljd skolgång och gymnasieexamen är en avgörande skyddsfaktor för framtida etablering i samhället och utgör därför ett övergripande perspektiv i nämndens arbete.

Uppdraget har också ett tydligt förebyggande samverkansperspektiv. Skolans viktigaste bidrag till att motverka utanförskap och kriminalitet är att barn och elever är närvarande, lyckas i utbildningen, möter trygga vuxna och får stöd tidigt. Genom samverkan med socialtjänst, polis, fritid och kultur samt ungdomsverksamhet samt andra berörda aktörer kan signaler fångas upp och omsättas i samordnade insatser. SSPF, Uppsökandegruppen, Strategiskt råd för brottsförebyggande frågor (SRB) och den lokala Bob-samverkan utgör olika delar av denna kedja.

2 Omvärldsbevakning

Året som gått

Året som gått

De strukturella utvecklingslinjer som identifierades under 2025 har fortsatt stor betydelse under 2026. Ett minskande antal förskolebarn i kombination med fortsatt behov av skolplatser ställer krav på flexibel organisation, effektivt lokalutnyttjande och förmåga att anpassa bemanning och grupper efter förändrade volymer. I förskolan har variationen i barnplaceringar mötts genom organisatoriska anpassningar och arbete i mindre grupper.

Kunskapsstyrningen har under perioden blivit tydligare. Screeningplaner, resultatdialoger, gemensamma undervisningsstrukturer, tidiga insatser och närvarorutiner används i ökad omfattning. Kvalitetsrapporterna visar samtidigt variationer i genomförande och effekt mellan enheter. Nästa förflyttning handlar därför om att i större utsträckning koppla data till analys, åtgärd och dokumenterad effekt för barns och elevers lärande, trygghet, delaktighet och utveckling.

Digitalisering och AI har fortsatt att utvecklas snabbt. Förskolorna har genomfört gemensam AI-utbildning och i grundskola och fritidshem används AI och digitala verktyg i varierande grad. Arbetet kombineras med källkritik, etik och medvetna pedagogiska val. Den centrala administrationen utvecklar samtidigt automatiserade utskick, digitala processer och mer effektiva arbetssätt. Ett viktigt steg har också tagits i det datadrivna arbetet genom utvecklingen av Power BI, vilket skapar bättre förutsättningar att samla, visualisera och analysera information på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en strategisk fråga. Inom utbildningsverksamheten genomförs kompetensutveckling inom bland annat matematik, specialpedagogik, AI och digital kompetens samt pedagogiskt ledarskap. Måltidsverksamheten beskriver samtidigt betydande rekryteringssvårigheter, särskilt av kockar och vikarier, vilket ökar sårbarheten och belastningen på befintlig personal.

Måltidsverksamheten påverkas dessutom av ökade kostnader för livsmedel och förbrukningsvaror samt periodvisa brister i tillgången på vissa huvudkomponenter. Förändrade matvanor hos elever påverkar portionsstyrning, bemötande och svinn. Frågorna har därför både ett ekonomiskt och ett beredskapsmässigt perspektiv, där robust bemanning, alternativa inköp och förmågan att upprätthålla måltider vid störningar är centrala.

Nationella reformer och kommande konsekvenser

Skolväsendet går in i en period med ovanligt omfattande nationella förändringar. Från den 1 augusti 2026 gäller nya bestämmelser om trygghet och studiero, med tydligare ansvar för huvudman och rektor, skolgemensamma regler och konsekvensplaner, förväntansdokument samt mobilfri skoldag i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. Samtidigt ändras delar av regleringen kring kränkande behandling. För Knivsta innebär detta behov av gemensam implementering, uppdaterade rutiner och stöd till rektorer och medarbetare.

Nästa reformsteg påverkar kärnan i undervisningens organisering. Regleringen av lärares och förskollärares undervisningsuppdrag börjar tillämpas från 2027 och kommer att påverka tjänsteplanering, schemaläggning, planeringstid, bemanning och ekonomi. Från höstterminen 2028 införs tioårig grundskola och motsvarande förändring i anpassad grundskola. Samtidigt

införs nya läroplaner, ett förändrat stödsystem med tidigare stödundervisning och en ny betygsskala 1-10 med förändrad modell för meritvärden och nationella slutprov. För huvudmannen kräver detta flerårig planering av organisation, kompetens, lokaler, systemstöd och kommunikation.

Parallellt bereds ytterligare förändringar. Utredningarna Rektor i fokus, En förbättrad elevhälsa, Förutsättningar för en likvärdig och språkutvecklande förskola samt En ny speciallärarutbildning innehåller förslag som, om de leder till lagstiftning, kan påverka rektorsuppdraget, elevhälsans organisering, förskolans språkuppdrag och tillgången till specialpedagogisk kompetens. Sammantaget innebär reformerna en tydlig förskjutning mot starkare kunskapsfokus, tidigare och mer strukturerade stödinsatser samt tydligare ansvarsfördelning. Knivstas förberedelser behöver därför samordnas snarare än hanteras reform för reform.

Händelser efter perioden/årsskiftet av väsentlig betydelse

3 Delårsuppföljning av mål, uppdrag och indikatorer

Nämnden ansvarar för att följa upp mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer. Vid delårsbokslutet per augusti görs en verksamhetsuppföljning för perioden januari-augusti och en prognos för måluppfyllnad och resultat vid årets slut.

Färg	Mål	Uppdrag och åtgärd	Indikator
Grön	Målet kommer uppnås vid årets slut	Uppdraget/åtgärden är påbörjat och pågår enligt planering, eller uppdraget/åtgärden är färdigt.	Utfallet bedöms som positivt i förhållande till den önskade riktningen
Gul	Målet kommer delvis att uppnås vid årets slut.	Uppdraget/åtgärden är påbörjat och pågår delvis enligt plan.	Utfallet bedöms som delvis positivt i förhållande till den önskade riktningen. Kan även ange att utfall för perioden saknas.
Röd	Målet kommer ej att uppnås vid årets slut.	Uppdraget/åtgärden är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Eller att uppdraget/åtgärden inte är påbörjat trots att det borde vara det.	Utfallet är i en annan riktning än det önskvärda.

3.1 Trygga förskolor och skolor med god omsorg och goda kunskapsresultat (UN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Måluppfyllelse

Den samlade bilden är positiv, men resultaten visar samtidigt att målet ännu inte nås fullt ut och likvärdigt i alla delar av verksamheten. Under året har förskolor och skolor fortsatt att utveckla strukturer för trygghet, delaktighet, tidiga insatser, tillgängliga lärmiljöer, skolnärvaro och systematisk kunskapsuppföljning.

Flera indikatorer visar en positiv utveckling. Vårdnadshavarnas nöjdhet med förskolan är fortsatt mycket hög och har ökat något jämfört med föregående år. Även tryggheten i årskurs 8 har förbättrats tydligt. Samtidigt finns en påtaglig skillnad mellan flickors och pojkars upplevelse av trygghet, där pojkarna i högre grad uppger att de känner sig trygga. I årskurs 5 ligger tryggheten kvar på ungefär samma nivå som föregående år.

Kunskapsresultaten ger en mer sammansatt bild. En stor majoritet av eleverna i årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolan, men andelen som når betygskriterierna i samtliga ämnen är lägre. Det visar att många elever når långt i sin utbildning, samtidigt som en grupp elever fortfarande inte når den kunskapsnivå som krävs för gymnasiebehörighet eller godkända betyg i alla ämnen. Skillnader mellan skolor, elevgrupper och ämnen kvarstår och behöver därför fortsatt analyseras på huvudmanna-, skol-, grupp- och individnivå.

Kvalitetsrapporterna förstärker denna bild. Verksamheterna har många fungerande strukturer och flera insatser visar positiva resultat, men genomförande och effekter varierar fortfarande mellan enheter och grupper. Det gäller bland annat studiero, elevdelaktighet, tillgänglighet och måluppfyllelse. En viktig utvecklingsfråga är därför att minska avståndet mellan att ha en

fungerande struktur och att kunna visa att strukturen faktiskt ger önskad effekt för barn och elever. Den tydliga förbättringen av tryggheten i årskurs 8 visar samtidigt att systematiskt och uthålligt arbete kan ge märkbara resultat.

Gemensamma framgångsfaktorer är ett tydligt pedagogiskt ledarskap, förutsägbara undervisningsstrukturer, verksamhetsnära elevhälsa, aktivt närvaroarbete, systematiskt språk- och matematikarbete samt elevinflytande där barn och elever får återkoppling på hur deras synpunkter tas om hand. Även samverkan mellan förskola, skola, fritidshem, elevhälsa och andra kommunala verksamheter är betydelsefull.

Fortsatt utveckling behöver framför allt inriktas på tidiga och träffsäkra insatser, analys av skillnader mellan grupper, spridning av arbetssätt som visar goda resultat samt en tydligare uppföljning av effekterna av genomförda insatser.

Sammantaget bedöms målet delvis komma att uppnås vid årets slut. Den positiva utvecklingen inom trygghet och den fortsatt mycket höga nöjdheten med förskolan väger tungt i bedömningen. Samtidigt motiverar kunskapsresultaten, skillnaderna i upplevd trygghet samt kvarstående variationer mellan verksamheter och elevgrupper att prognosen fortsatt är gul.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Önskad riktning	Prognos
Andel föräldrar som känner sig nöjda med sitt barns förskola (%) Egen undersökning KF-indikator	93	95		Bibehålla	–
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%) Kolada N15436 KF-indikator K: kvinnor M: män	89 K:85 M: 93	85 K:88 M: 83	87 K:84 M: 90	Öka	–
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	79 K:81 M: 82	79 K:81 M: 82	87 K:80 M: 95	Öka	–
Barn per barngrupp 1-3 år (småbarnsgrupp) i förskola, lägeskommun, antal KF-indikator	7,4	8,5		Bibehålla	–
Barn per barngrupp 4-5 år i förskola, lägeskommun, antal KF-indikator	11,4	10		Bibehålla	–
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	81,4 80,1 82,6	78,3 79,7 77,1	81,1 81,9 80,3	Öka	–

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Önskad riktning	Prognos
Mätning av LegiLexi, Lexplore och ev Matte-appen Egen undersökning. Nämndindikator K: kvinnor M: män					–
Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Egen undersökning/N15613 Nämndindikator K: kvinnor M: män	82 K:79 M:87	78			–
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Egen undersökning/N15643 Nämndindikator K: kvinnor M: män	78,5 K: 81 M:82	79			–
Elever i åk 9 som är behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen, hemkommun, andel (% N15426 Nämndindikator K: kvinnor M: män	86,2 K:84,1 M:88,2				–

3.1.1 Uppdrag 9. Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom förskola och skola med särskilt fokus på tidiga insatser utifrån de individuella behoven och enheternas specifika behov. (UN)

Arbetet med tidiga insatser har stärkts på både förskole- och skolnivå. Samtliga skolenheter har följt den kommungemensamma screeningplanen. Grundskolorna använder i ökande utsträckning screeningdata, resultatdialoger, intensivundervisning och tydligare elevhälsoprocesser för att identifiera behov och sätta in stöd tidigare. Ett viktigt genombrott har samtidigt skett i arbetet med Power BI. Förutsättningarna att samla och visualisera data från flera källor i gemensamma vyer har förbättrats, vilket stärker möjligheten att följa utvecklingen på individ-, grupp- och organisationsnivå och att rikta insatser mer träffsäkert.

I förskolan har det systematiska kvalitetsarbetet utvecklats genom didaktiska planeringar, uppföljningar i Meitner och ett gemensamt kartläggningsmaterial som ska tydliggöra sambandet mellan barnens lärprocesser och undervisningens utformning. TAKK, bildstöd och samverkan med specialpedagoger används för att öka tillgängligheten.

Fritidshemmen stärker samtidigt kopplingen till elevhälsan och arbetar med bildstöd, planerad vuxennärvaro och mer strukturerad uppföljning. I anpassad grundskola är individualisering, tydlighet och träffsäkert vuxenstöd centrala delar av tillgänglighetsarbetet.

Nästa steg är att minska variationen mellan enheter och använda få men användbara indikatorer. Lämpliga gemensamma mått är exempelvis tid från identifierat behov till första insats, progression mellan två screening- eller kartläggningstillfällen samt andelen barn och elever som efter en riktad insats visar förbättrad progression eller minskat stödbehov. För tillgänglighet bör uppföljningen kompletteras med ett gemensamt mått på hur pedagogiska, sociala och fysiska lärmiljöer fungerar. Syftet är att tydligare kunna följa kedjan data, analys, insats och effekt utan att öka dokumentationsbördan.

Åtgärd	Analys
Alla enheter ska följa den kommungemensamma screeningplanen för ratt underlätta övergångar mellan stadier och enheter.	 Samtliga skolenheter har under perioden följt den kommungemensamma screeningplanen. Det skapar en gemensam struktur för att tidigt identifiera elevers styrkor och behov och ger bättre förutsättningar för en likvärdig uppföljning oavsett vilken skola eller undervisningsgrupp eleven tillhör. Kvalitetsrapporterna visar att screeningdata i allt högre grad används tillsammans med resultatdialoger, elevhälsoarbete och riktade stödinsatser för att identifiera behov och sätta in insatser tidigt. En viktig funktion med den gemensamma planen är att skapa kontinuitet vid övergångar. När samma struktur och jämförbara underlag används på flera enheter minskar beroendet av lokala arbetssätt och enskilda personers kunskap om eleven. Mottagande lärare och arbetslag får bättre förutsättningar att förstå elevens tidigare utveckling och kan snabbare anpassa undervisningen. Screeningresultaten ska samtidigt inte betraktas som fristående mätvärden utan behöver analyseras tillsammans med lärarnas bedömningar, övriga resultat, elevens lärmiljö och andra relevanta underlag. Det gemensamma arbetssättet stärker också huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Kvalitetsrapporterna pekar ut gemensamma data, avsatt tid för analys och gemensamma modeller som viktiga faktorer för ökad likvärdighet. Samtidigt kvarstår variationer mellan enheterna i hur data omsätts i undervisning och stödinsatser. Fortsatt utveckling behöver därför fokusera på kedjan screening, analys, insats och uppföljning, så att resultaten leder till konkreta förändringar när behov identifieras. Arbetet ger därmed en gemensam grund för såväl tidiga insatser som säkrare övergångar mellan stadier och enheter. Nästa steg är att ytterligare utveckla formerna för hur relevant information förs vidare och används i mottagande verksamhet, så att elevernas progression kan följas över tid utan att övergången innebär att arbetet börjar om från början.

3.1.2 Uppdrag 10. Digitaliseringen ska ske i linje med folkhälsomyndighetens rekommendationer om skärmtid. Skolböcker och analoga läromedel ska ges en framträdande roll. (UN)

Verksamheterna använder både analoga och digitala lärverktyg utifrån ett tydligt pedagogiskt syfte. Tillgången till böcker har stärkts genom egna medel och statsbidrag. I förskolan är daglig

högläsning, boksamtal och Före Bornholmsmodellen centrala delar av språk- och litteraturarbetet. I grundskolan kombineras fysiska läromedel med screening, läs- och skrivinsatser och digitala stödverktyg.

Digitala verktyg används med fokus på medvetna val, källkritik och rätt verktyg vid rätt tillfälle. Fortsatt arbete behöver säkerställa likvärdig tillgång till ändamålsenliga läromedel mellan skolor och följa hur läromedelsvalen stödjer läsförmåga, motivation och måluppfyllelse.

Åtgärd	Analys
Skolböcker, analoga läromedel och digitala verktyg används där de berikar undervisningen och används med ett tydligt syfte.	 I våra verksamheter används såväl analoga som digitala läromedel i syfte att öka elevers lärande och utveckling. För att öka läslusten hos våra elever har vi dels avsatt egna medel och dels använt oss av statsbidrag i syfte att öka antalet titlar i våra skolbibliotek. Vi ser att vi fortsatt behöver komplettera med skolbiblioteken. Våra lärare får av verksamhetsutvecklare inom digitalisering stöd i att använda och anpassa de olika digitala verktygen som finns tillgängliga och detta i syfte att de ska användas på rätt sätt och vid rätt tillfällen.

3.1.3 Uppdrag 11. Barngruppernas storlek ska hållas på en nivå som möjliggör en trygg miljö och hög kvalitet i verksamheten, i enlighet med Skolverkets riktlinjer. (UN)

3.1.3 Uppdrag 11. Barngruppernas storlek i hemkommunen ska hållas på en nivå som möjliggör en trygg miljö och hög kvalitet i verksamheten, med följsamhet mot Skolverkets riktvärde

Preliminär prognos: Grön

Förskolornas kvalitetsarbete visar att mindre grupper är en tydlig framgångsfaktor för trygghet, delaktighet och målinriktad undervisning. Barnråd, barnreflektioner, aktivitetstavlor och bildstöd får bättre genomslag när pedagogerna har förutsättningar att uppmärksamma varje barns initiativ och behov. Mindre grupper lyfts också fram som betydelsefulla för språkutveckling, matematik och socialt samspel.

Verksamheterna har anpassat organisationen efter förändrade barnplaceringar och arbetar systematiskt med gruppindelning utifrån ålder, behov och verksamhetens förutsättningar. Den samlade kvalitetsbilden visar att organisationen stödjer arbetet med trygghet och hög kvalitet. Uppdraget bedöms därför pågå enligt plan och prognosen är grön. Det officiella indikatorvärdet för 2026 kompletteras när det finns tillgängligt.

Åtgärd	Analys
Utveckla arbetet med åldershomogena barngrupper i försksolan.	

3.1.4 Uppdrag 12.Stärka samverkan mellan folkbibliotek och skolbibliotek i syfte att främja elevers läsande. (UN)

Läsning och litteratur har en tydlig plats i verksamheternas kvalitetsarbete. Skolbibliotekens bestånd har förstärkts och förskolorna arbetar systematiskt med högläsning, boksamtal och

språkutveckling. Grundskolornas resultat- och screeningarbete visar samtidigt att läsning, svenska och svenska som andraspråk är avgörande områden för måluppfyllelsen.

Samverkan mellan folkbibliotek och skolbibliotek har under året fått en tydligare struktur genom den framtagna skolbiblioteksplanen. Där beskrivs behovet av etablerad kommunikation, gemensam planering och ett löpande utbyte mellan biblioteken.

I praktiken bjuder folkbiblioteket in samtliga förskoleklasser, skolklasser erbjuds lånebesök och biblioteken samverkar kring informationsutbyte och gemensamma projekt. Anpassad grundskola ges också möjlighet till besök utanför ordinarie öppettider. Samverkan har därmed gått från ambition till konkret struktur, men befinner sig fortfarande i ett utvecklingsskede där formerna behöver byggas vidare utifrån behov och förutsättningar.

Åtgärd	Analys
Skapa samverkansformer mellan skolbiblioteken och folkbiblioteket.	◆

3.1.5 Uppdrag 13. Skapa incitament för fler elever att välja yrkesinriktade utbildningar. (UN)

●

Arbetet med studie- och yrkesvägledning har utvecklats från enskilda aktiviteter mot en tydligare struktur genom hela grundskolan. SYV-planen har reviderats inför läsåret 2026/2027 i samverkan mellan skolledare och studie- och yrkesvägledare. Planen omfattar nu aktiviteter inom studie- och yrkesvägledning i ett vidare perspektiv och tydliggör vad elever ska möta i olika åldrar.

Kvalitetsarbetet visar samtidigt flera exempel på hur elever möter arbetsliv och framtida utbildningsvägar genom yrkesmässor, företagssamarbeten, kontakter med vårdnadshavares yrken och andra autentiska möten med omvärlden. Erfarenheterna visar att sådana inslag kan stärka motivationen, inte minst för elever som har svårt att se kopplingen mellan dagens skolarbete och framtida studier och yrkesliv.

En viktig fortsatt utveckling är därför att göra studie- och yrkesvägledningen till en naturlig del av undervisningen redan från tidiga år och inte främst till en fråga inför gymnasievalet. Elever behöver återkommande få möta en bred bild av arbetsmarknaden, yrkesutbildningar och olika vägar vidare efter grundskolan. Det innebär också att motverka föreställningar om att vissa utbildningsvägar skulle vara mer eller mindre värdefulla än andra.

Sammantaget bedöms uppdraget följa plan. Den reviderade SYV-planen ger bättre förutsättningar för en sammanhållen progression och nästa steg blir att följa hur arbetet påverkar elevernas kunskap om, intresse för och faktiska val av yrkesinriktade utbildningar.

Åtgärd	Analys
Revidera SYV-planen.	● SYV-planen är reviderad inför läsåret 26/27 och i det arbetet har skolledare samt studie-och yrkesvägledare varit delaktiga. Bland annat har SYV-planen tillförts aktiviteter inom ramen för studie- och yrkesvägledning i det vida perspektivet och detta specificerat på åldersnivå.

3.1.6 Uppdrag 14. Lärarna ska ges möjlighet till utveckling och fortbildning i sina ämnesområden. (UN)

Möjligheterna till kollegialt lärande och professionsutveckling har stärkts genom bland annat ämnesnätverk, pedagogiska lärgrupper, handledning och verksamhetsnära utvecklingsarbete. Kvalitetsrapporterna visar att gemensam analys, ämnessamverkan och pedagogiskt ledarskap är viktiga faktorer för att utveckla undervisningen och öka likvärdigheten mellan skolor.

Arbetet med kommunens tillämpning av det nationella professionsprogrammet har påbörjats. De nationella förutsättningarna har dock inte varit fullt klarlagda, vilket har gjort att det lokala arbetet inte kunnat utvecklas i den takt som ursprungligen planerades. Samtidigt finns redan etablerade former för professionsutveckling som bör utgöra grunden för det fortsatta arbetet.

Nästa steg är att knyta ihop ämnesnätverk, kollegialt lärande, universitetssamverkan och professionsprogrammet i en mer sammanhållen struktur. Kompetensutvecklingen bör i hög grad utgå från identifierade behov i undervisningen och resultatanalysen, så att fortbildning inte blir en fristående aktivitet utan leder till förändrad undervisning och, på sikt, förbättrade resultat för eleverna.

Bedömningen är att uppdraget delvis kommer att uppnås. Det finns en stark grund av pågående professionsutveckling, men den långsiktiga strukturen kring professionsprogrammet behöver konkretiseras ytterligare.

Åtgärd	Analys
Utveckla ett professionsprogram.	Arbetet med att sätta riktlinjer för kommunens verksamhet gällande professionsprogram är påbörjat. Då Skolverket inte är helt klart med sina riktlinjer så har vårt interna arbete avstannat något. Här behöver vi ta tag i det igen.

3.2 En stark samhällsgemenskap och god folkhälsa samt aktivt förebyggande av utanförskap där förenings- och kulturlivet är centralt (KS, SN, UN)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Måluppfyllelse

Utbildningsverksamheten har en central roll i arbetet för samhällsgemenskap och förebyggande av utanförskap. För barn och unga är förskola, skola och fritidshem några av samhällets viktigaste gemensamma arenor. Att lyckas i skolan, känna tillhörighet, ha god närvaro och möta trygga vuxna är därför inte enbart utbildningsfrågor utan också viktiga förutsättningar för hälsa, delaktighet och framtida etablering.

Under perioden har samverkan mellan skola, socialtjänst, ungdomsverksamhet och andra aktörer fortsatt att utvecklas. Närvaroarbetet har blivit mer systematiskt och uppföljningen visar en viss minskning av gruppen elever med omfattande problematisk frånvaro. Uppsökandegruppen och trygghetsvärdarna kompletterar skolornas arbete genom relationsskapande närvaro i miljöer där ungdomar vistas. Samverkan inom bland annat SSPF ger samtidigt möjlighet att dela lägesbilder och tidigare samordna insatser kring barn och unga som riskerar en negativ utveckling.

Barns och ungas egen delaktighet är ytterligare en viktig del av samhällsgemenskapen. Klassråd, elevråd, fritidsråd och det kommunövergripande ungdomsrådet ger möjligheter att påverka frågor som rör både utbildningen och det omgivande samhället. När synpunkter också leder till återkoppling och konkreta förändringar stärks förståelsen för demokratiska processer och möjligheten att faktiskt påverka sin vardag.

Den fortsatta utvecklingen behöver framför allt knyta samman utbildning, folkhälsa, kultur, fritid och det förebyggande arbetet. Målet bör vara att fler barn och unga upplever tillhörighet, får möjlighet att delta i meningsfulla sammanhang och tidigt fångas upp när risk för frånvaro, isolering eller utanförskap uppstår. Eftersom flera resultatindikatorer ännu saknas bedöms målet i nuläget delvis komma att uppnås.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Önskad riktning	Prognos
Andel ungdomar som känner sig trygga på stan eller i centrum, KF-indikator K: kvinnor M: män			92 K:89 M:95	Bibehålla	–
Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, årskurs 7, 9 och årskurs 2 gymnasiet, andel (%), KF-indikator K: kvinnor M: män			79 % K:67 M: 90	Öka	–

3.2.1 Uppdrag 25. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet. (SN, UN)

Skolans främsta bidrag till det brottsförebyggande arbetet är en trygg och inkluderande utbildning där elever är närvarande, lyckas i sitt lärande och har tillgång till relationellt vuxenstöd. Närvaroarbete, elevhälsa, studiero och elevinflytande är därför också brottsförebyggande insatser. Samverkan med socialtjänst, polis och ungdomsverksamhet gör det möjligt att tidigare identifiera risk och samordna stöd.

Knivsta har flera kompletterande samverkansnivåer. SRB är den strategiska styrningen för kommunens brottsförebyggande arbete och utgår bland annat från den gemensamma lägesbilden. SSPF samlar skola, socialtjänst, polis och fritid på strategisk, operativ och individnära nivå för att upptäcka och stödja unga i riskzon. Uppsökandegruppen är en central operativ resurs som möter ungdomar där de befinner sig och för information tillbaka till samverkansstrukturen. Bob-samverkan kompletterar SSPF med särskilt fokus på barn och unga som har en påtaglig risk att dras in i organiserad brottslighet eller redan har sådan koppling. Trygghetsvärdarnas närvaro i det offentliga rummet bidrar med ytterligare lägesinformation och trygghetsskapande närvaro. Tillsammans ger strukturerna goda förutsättningar för tidig upptäckt, gemensam analys och samordnade insatser.

Åtgärd	Analys
Samverka med socialtjänsten utifrån den nya socialtjänstlagen.	Samverkan mellan utbildningsverksamheten och socialtjänsten är redan etablerad inom flera områden,

Åtgärd	Analys
	bland annat genom arbetet med skolnärvaro, SSPF och den uppsökande verksamheten. Dessa strukturer ger möjlighet att fånga upp oro tidigare, dela lägesbilder inom ramen för respektive verksamhets uppdrag och samordna insatser kring barn och unga som behöver stöd. I arbetet utifrån den nya socialtjänstlagen behöver samverkan utvecklas vidare med tydligt fokus på tidiga och förebyggande insatser. För utbildningsverksamheten innebär det att signaler om exempelvis problematisk skolfrånvaro, sviktande mående, social utsatthet eller risk för kriminalitet behöver kunna mötas av tydliga kontaktvägar och en gemensam förståelse för när och hur samverkan ska initieras. Det handlar inte om att skolan ska ta över socialtjänstens uppdrag, utan om att respektive profession ska kunna agera tidigare och mer samordnat. Erfarenheterna från närvaroarbetet visar att strukturerad uppföljning, namngivna ansvariga och tidig kontakt med vårdnadshavare kan bidra till att elever snabbare återgår till undervisning. Nästa steg är att ytterligare tydliggöra roller, kontaktvägar och former för uppföljning mellan verksamheterna samt att använda befintliga samverkansforum mer systematiskt för gemensam analys och förebyggande arbete.

3.2.2 Uppdrag 26. Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar. (KS, SN, UN)

Uppsökandegruppen, ungdomsrådet, skolornas elevdemokratiska forum och ungdomsverksamheten bidrar tillsammans till trygga miljöer där unga kan mötas och göra sina röster hörda. Kvalitetsrapporterna visar att fasta forum, tydliga vuxenansvar och synlig återkoppling stärker både delaktighet och trygghet.

Arbetet omfattar också den digitala miljön. Ungdomsverksamhetens app fungerar som ett digitalt informations- och kontaktnav för aktiviteter, stöd och viktiga kontaktvägar, samtidigt som digital kompetens, nätetik och källkritik utvecklas i förskola och skola. Nästa steg är att mer systematiskt följa ungas upplevelse av digital trygghet och säkerställa att signaler om kränkningar eller otrygghet kan föras vidare till rätt verksamhet.

Åtgärd	Analys
Uppsökandegruppen ska finnas där ungdomar rör sig för trygghets- och relationsskapande.	

3.2.3 Uppdrag 27. Utveckla samverkan kring ökad skolnärvaro som främjar elevernas psykiska välbefinnande.(KS, SN, UN)

Den reviderade närvarorutinen har implementerats i rektorsgruppen och publicerats så att berörda verksamheter har tillgång till den. Skolorna har frånvaroansvariga som kontinuerligt följer utvecklingen och kontaktar vårdnadshavare. Den senaste uppföljningen visar att gruppen elever med hög problematisk frånvaro har minskat något, vilket är en positiv signal.

Kvalitetsrapporterna visar att närvaroarbetet ger bäst effekt när det kombineras med verksamhetsnära elevhälsa, förutsägbara lärmiljöer, relationellt vuxenstöd och analys av undervisningens kvalitet. Fortsatt uppföljning bör därför koppla frånvaro till studiero, motivation, psykiskt välbefinnande och kunskapsutveckling, med särskild uppmärksamhet på elever som är närvarande men ändå inte når förväntade resultat.

Åtgärd	Analys
Alla enheter ska följa den nya rutinen för att främja skolnärvaro.	 Den nya rutinen är efter revidering genomgången på rektorsmöten samt publicerad i Team Pedagog Knivsta så att alla berörda kan ta del av den. Vid senaste mätningen ser vi att de elever med hög problematisk frånvaro har minskat något vilket är mycket positivt. Troligen ligger flera faktorer bakom det men exempelvis att det på respektive skola finna frånvaroansvariga som kontinuerligt följer upp elevers frånvaro samt kontaktar vårdnadshavarna har förmodligen haft en positiv effekt.

3.2.4 Uppdrag 28. Stödet till föreningslivet ska vara likvärdigt och bidra till demokratisk utveckling. (KS, SN, UN)

För utbildningsnämndens del är kopplingen till uppdraget framför allt att skapa möten mellan barn och unga, föreningsliv och det omgivande samhället samt att ge elever kunskap om och erfarenhet av demokratiskt deltagande. Skolornas demokratiuppdrag, elevråd och ungdomsråd skapar strukturer där barn och unga kan formulera åsikter, möta beslutsfattare och uppleva att deltagande kan leda till faktisk förändring. Kvalitetsrapporterna visar att tydliga forum, vuxenansvar och återkoppling är avgörande för att delaktigheten ska bli reell och inte enbart formell.

Föreningslivet kan komplettera detta genom att erbjuda sammanhang där barn och unga möts över skol-, bostads- och åldersgränser och utvecklar ansvarstagande, gemenskap och möjlighet att påverka. Ur utbildningsnämndens perspektiv är det därför angeläget att vägarna mellan skola, fritid, kultur och föreningsliv är öppna även för barn och ungdomar som inte själva söker sig till organiserade aktiviteter.

För att kunna göra en fullständig bedömning av uppdraget behöver utbildningsnämndens underlag kompletteras med den kommunövergripande uppföljningen av föreningsstödet, bland annat avseende tillgänglighet, likvärdighet och vilka grupper av barn och unga som faktiskt nås. Prognosen bör därför fortsatt vara gul tills ett bredare underlag finns.

3.3 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Måluppfyllelse

En långsiktigt hållbar ekonomi inom utbildningsnämnden handlar om mer än att varje enskilt år nå ett resultat i balans. Det handlar också om att skapa en organisation där resurserna över tid motsvarar förändringar i barn- och elevantal, stödbehov, kompetensförsörjning och

lokalförutsättningar, samtidigt som kvaliteten i kärnuppdraget kan upprätthållas. Den behovsbaserade budgetmodellen med uppräkning och volymindexering skapar viktiga förutsättningar för detta.

Verksamheterna arbetar på flera sätt för att använda resurserna effektivt. Förändrade barn- och elevvolymer hanteras genom anpassning av organisation och bemanning, administrationen utvecklar digitala och mer enhetliga processer och arbetet med datadriven analys ska successivt ge bättre underlag för prioriteringar. Måltidsverksamheten arbetar samtidigt aktivt med bemanning, inköp, matsvinn och anpassning av utbudet i ett läge med ökade kostnader och rekryteringssvårigheter.

Ekonomisk effektivitet behöver dock hela tiden vägas mot verksamhetens kvalitet. Kortfristiga besparingar som leder till försämrad undervisning, ökad sjukfrånvaro, svagare förebyggande arbete eller senare stödinsatser kan på längre sikt skapa större kostnader. Tidiga insatser, god skolnärvaro, ändamålsenliga lärmiljöer och en stabil kompetensförsörjning bör därför också betraktas som delar av en långsiktigt hållbar ekonomisk styrning.

Utbildningsnämndens ekonomi är dessutom känslig för relativt små förändringar i elevvolymer, stödbehov, personalkostnader, lokaler och statsbidrag. De prognoser som finns i delårsunderlaget visar variationer mellan verksamheterna, med ett särskilt ekonomiskt tryck inom grundskolan, måltidsverksamheten och vuxenutbildningen, samtidigt som andra områden prognostiserar överskott. Det gör det angeläget att skilja mellan tillfälliga avvikelser och mer strukturella obalanser.

Den fortsatta inriktningen bör därför vara att förena ekonomisk kontroll med långsiktighet: följa kostnader och volymer tidigt, utveckla datadrivna beslutsunderlag och nyttokalkyler, använda lokaler och administrativa resurser effektivt samt prioritera insatser som ger dokumenterad effekt för barn och elever. Bedömningen är preliminärt gul, eftersom flera utvecklingsinsatser går i rätt riktning samtidigt som ekonomiska obalanser inom delar av verksamheten och osäkerheten i delårsprognosen behöver hanteras under återstoden av året.

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Önskad riktning	Prognos
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%) Verksamhets-/enhetsindikator	3,63	5,75			–
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%) Verksamhets-/enhetsindikator	-4,42	-7,37			–
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex KF-indikator K: kvinnor M: män	79	82		Bibehålla	–
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) KF-	86 K:90 M: 82	90 K:91 M: 89		Bibehålla	–

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall 2026	Önskad riktning	Prognos
indikator K: kvinnor M: män					

3.3.1 Uppdrag 31. Frigör tid och/eller resurser för kommunens kärnverksamhet genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse. (Alla)

AI, digitalisering och datadriven analys har under perioden blivit en tydligare del av verksamhetsutvecklingen. Samtliga förskolor har genomfört gemensam AI-utbildning och i förskola, grundskola och fritidshem används AI och digitala verktyg för administration, planering och undervisning. Arbetet kombineras med källkritik, etik och pedagogiska överväganden. Den centrala administrationen utvecklar automatiserade utskick, fakturering och andra digitala processer som kan minska manuellt arbete.

Måltidsverksamheten bidrar genom digital egenkontroll, e-tjänster för special- och behovsanpassad kost samt en digital utbildningsplattform. Projektet Mumsan och Svinnis visar samtidigt hur måltidsverksamhet och förskola kan skapa gemensam pedagogisk nytta kring mat, hållbarhet och barns nyfikenhet.

Ett särskilt utvecklingssteg under 2026 är att Power BI-arbetet har kommit vidare och skapat bättre förutsättningar för gemensamma analyser av exempelvis resultat, närvaro, volymer och andra verksamhetsdata. Det gör det möjligt att snabbare identifiera mönster och jämföra individ-, grupp- och organisationsnivå. Parallellt har tillgången till analysdata inom förskolan stärkts, vilket förbättrar möjligheten till trendanalys, planering och resursfördelning. Nästa steg är att knyta förändringarna till enkla nyttomått, exempelvis sparad administrativ tid, kortare ledtid, förbättrad datakvalitet eller bättre träffsäkerhet i beslut. På så sätt kan AI, digitalisering, lokalförsörjning och datadriven analys bli delar av samma styrkedja.

Åtgärd	Analys
Öka samarbetet mellan olika enheter kring vissa administrativa uppgifter.	Den centrala administrationen har under perioden arbetat med att skapa mer enhetliga och effektiva arbetssätt och beskriver ett ökat samarbete både inom utbildningskontoret och med andra kontor. Ett konkret exempel är det fördjupade samarbetet kring tillsyn av fristående förskolor. Medarbetarna stöttar också varandra i handläggning och prioriteringar, vilket minskar sårbarheten när arbetsbelastningen varierar. Ett ökat samarbete kring administrativa uppgifter kan ge flera vinster: mindre personberoende, mer likvärdig handläggning, bättre kontinuitet och möjlighet att frigöra tid till uppgifter där professionell bedömning krävs. Det handlar i första hand om att identifiera processer som görs på liknande sätt på flera håll och där gemensamma rutiner, samordning eller digitalt stöd kan minska dubbelarbete. Fortsatt utveckling bör därför kombinera en tydlig ansvarsfördelning med gemensamma arbetssätt för återkommande administrativa processer. Dokumentation av vem som ansvarar för vad, möjlighet till ömsesidig

Åtgärd	Analys
	backup och successiv digitalisering av lämpliga moment kan bidra till både effektivitet och högre kvalitet utan att servicen till verksamheter och invånare försämras.
Informera och utbilda personal om fördelarna med AI i undervisning och administration. Implementera AI-lösningar som stödjer lärarnas arbete och förbättrar elevernas lärande.	Arbetet med AI har under de senaste åren gått från introduktion till mer konkret användning i verksamheterna. Gemensamma utbildningsinsatser har skapat en bredare kunskapsbas och AI används i dag bland annat som stöd i planering, dokumentation, administrativa processer och vissa delar av undervisningen. Kvalitetsrapporterna visar också att användningen har bidragit till fler professionella samtal om hur tekniken kan användas ändamålsenligt. Den fortsatta utvecklingen behöver ha ett tydligt verksamhetsperspektiv. AI ska inte införas för teknikens egen skull utan där den kan frigöra tid, höja kvaliteten eller ge bättre stöd för undervisning och lärande. För pedagoger kan det exempelvis handla om stöd i planering, variation av material och förberedelser, medan administrativa tillämpningar kan minska manuella och repetitiva moment. För elever behöver användningen alltid kombineras med källkritik, förståelse för felkällor och ett åldersanpassat resonemang om ansvarsfull användning. Underlagen visar samtidigt variationer mellan arbetslag och enheter i både trygghet och användning. Fortsatt kompetensutveckling bör därför vara praktisk och verksamhetsnära, med konkreta exempel och tid för kollegial prövning. Nästa steg är också att tydligare följa effekterna av AI-användningen, exempelvis i form av sparad tid, förbättrad kvalitet i arbetsprocesser eller ett dokumenterat pedagogiskt mervärde för eleverna.

3.3.2 Uppdrag 32. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av en lokalförsörjningsplan. (Alla)

Arbetet med att öka värdet per skattekrona handlar för utbildningsnämndens del om att använda tillgängliga resurser där de ger störst effekt för barn och elever. Ekonomisk effektivitet behöver därför kombineras med kvalitet, likvärdighet och långsiktighet. Det innebär bland annat bättre beslutsunderlag, tidigare identifiering av behov och en tydligare koppling mellan insatta resurser, genomförda åtgärder och de resultat som verksamheten uppnår.

Arbetet med datadriven analys har utvecklats successivt. Införandet av Power BI har påbörjats för att skapa bättre möjligheter att sammanföra och analysera information och därmed stärka uppföljning och beslutsfattande. Tidigare arbete med datalager, rapporter och utvecklade beredningsprocesser ger en grund för nästa steg. Ambitionen är att i högre grad kunna följa utvecklingen på individ-, grupp-, enhets- och huvudmannanivå och kombinera exempelvis kunskapsresultat, närvaro, stödbehov och andra kvalitetsindikatorer. På så sätt kan avvikelser upptäckas tidigare och resurser och insatser riktas mer träffsäkert.

Lokalförsörjningen är ytterligare en central del av uppdraget. Förändringar i befolkningsstrukturen innebär att behovet av platser utvecklas olika inom olika verksamheter och

geografiska områden. Ett minskande antal förskolebarn samtidigt som behovet av skolplatser ökar i delar av kommunen ställer krav på långsiktig planering och ett flexibelt nyttjande av befintliga lokaler. En sammanhållen lokalförsörjningsplan behöver därför koppla samman befolkningsprognoser, kapacitet, lokalernas ändamålsenlighet, verksamheternas behov och de långsiktiga ekonomiska konsekvenserna. Målet är att undvika såväl kostsam överkapacitet som situationer där lokalbrist begränsar verksamhetens kvalitet.

Sammantaget har viktiga strukturer etablerats, men nästa utvecklingssteg är att tydligare kunna visa vilken nytta förändringarna faktiskt skapar. Genom att knyta samman ekonomi, kvalitet, verksamhetsdata och lokalförsörjning skapas bättre förutsättningar för prioriteringar som både stärker utbildningens resultat och använder kommunens resurser långsiktigt och effektivt.

Åtgärd	Analys
Samverka med övriga kontor för att utveckla ett datadrivet arbetssätt inom förvaltningen.	 Arbetet med datadriven analys har utvecklats successivt och införandet av Power BI ger bättre förutsättningar att samla, visualisera och analysera information som tidigare funnits i flera olika system och rapporter. För utbildningsverksamheten är ambitionen att kunna följa utvecklingen tydligare på individ-, grupp-, enhets- och huvudmannanivå och att koppla samman exempelvis screeningresultat, kunskapsresultat, närvaro och andra kvalitetsindikatorer. Ett datadrivet arbetssätt förutsätter samtidigt mer än nya tekniska verktyg. Gemensamma definitioner, god datakvalitet, tydliga analysfrågor och en samsyn kring hur information ska användas är avgörande. Samverkan med andra kontor är därför viktig för att utveckla gemensamma principer, datakällor och arbetssätt och för att undvika parallella lösningar som gör uppföljningen mer komplicerad än nödvändigt. Målet är att data ska bidra till tidigare upptäckt av avvikelser och mer träffsäkra beslut, inte till mer rapportering. Den fortsatta utvecklingen bör därför hålla ihop kedjan data, analys, åtgärd och effekt. När ett mönster identifieras ska det vara tydligt vilken fråga som behöver undersökas, vilken insats som genomförs och hur resultatet sedan följs upp. På så sätt kan det datadrivna arbetssättet bli ett stöd både för verksamhetsutveckling och för en mer effektiv användning av kommunens resurser.

3.3.3 Uppdrag 33. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)

Den långsiktiga kompetensförsörjningen bygger på att Knivsta både kan attrahera nya medarbetare och skapa förutsättningar för befintliga medarbetare att utvecklas och vilja stanna kvar. En viktig styrka är den etablerade samverkan med Uppsala universitet. Flera av kommunens utbildningsverksamheter är partnerskolor, vilket skapar nära kontakt med lärarutbildningen, ger möjlighet att ta emot studenter och bidrar till möten mellan forskning och praktik. Universitetssamverkan är därmed både en kvalitetsfråga och en strategisk del av framtida rekrytering.

De politiska satsningar som gjorts på utbildningsområdet har samtidigt skapat bättre förutsättningar för verksamheterna att behålla kompetens och vara konkurrenskraftiga i förhållande till omkringliggande kommuner. För att denna position ska kunna bibehållas över tid krävs att ekonomiska förutsättningar utvecklas i takt med kostnadsutvecklingen. En långsiktigt otillräcklig uppräkning riskerar att successivt minska utrymmet för bemanning och kompetens och därmed också påverka kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Samtidigt skiljer sig förutsättningarna mellan olika yrkesgrupper. Underlagen visar tydliga rekryteringsutmaningar inom framför allt måltidsverksamheten, där tillgången till kockar och kvalificerade vikarier är begränsad och sårbarheten därför är hög. Arbetet med kommunens tillämpning av professionsprogrammet för lärare har också inletts och behöver utvecklas vidare i takt med att de nationella förutsättningarna konkretiseras.

Den fortsatta kompetensförsörjningen behöver därför vila på flera ben: nära samverkan med universitet och utbildningar, konkurrenskraftiga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar, ett hållbart arbetsliv, god introduktion och utvecklingsmöjligheter samt riktade insatser inom yrkesgrupper där rekryteringsläget är särskilt svårt. På så sätt kan kompetensförsörjningen bli en långsiktig del av kvalitetsarbetet snarare än en fråga som huvudsakligen hanteras när en vakans redan har uppstått.

Åtgärd	Analys
Säkerställa gemensamma kompetensutvecklingsinsatser som berikar befintliga medarbetare i Knivsta kommun.	 Utbildningsverksamheten har redan flera gemensamma strukturer för kollegialt lärande och professionsutveckling. Ämnesnätverk, pedagogiska lärgrupper, handledning, gemensamma utvecklingsinsatser och samverkan med Uppsala universitet skapar möjligheter att dela kunskap mellan enheter och att knyta forskning närmare verksamhetens vardag. Detta bidrar samtidigt till att minska beroendet av enskilda personer och lokala lösningar. Gemensam kompetensutveckling ger störst värde när den utgår från identifierade behov i verksamheten och kopplas till det systematiska kvalitetsarbetet. Resultat, screeningdata, observationer och andra analyser bör därför vara vägledande för vilka områden som prioriteras. På så sätt kan kompetensutveckling riktas mot de utmaningar som har störst betydelse för kvalitet, likvärdighet och barns och elevers resultat. Fortsatt utveckling bör också säkerställa att ny kunskap sprids vidare efter genomförda insatser. Kollegial bearbetning, prövning i praktiken och uppföljning av effekter är centrala för att kompetensutveckling ska leda till förändrade arbetssätt och inte stanna vid en enskild utbildningstillfälle. Partnerskap med universitet och andra externa aktörer kan i detta sammanhang bidra med både kompetens, forskningsanknytning och långsiktighet.

4 Ekonomi

4.1 Verksamheternas förutsättningar

Utbildningsnämnden har tilldelats medel för 2026 i den av kommunfullmäktige antagna Mål och budget 2026 (ändringsbudget).

Utbildningsnämndens budget för 2026 är 840 788 tkr, vilket är 8 136 tkr högre än budgeten för 2025 (1,0 %). Förändringen består av:

- **Indexuppräkning 23 501 tkr:** Uppräkningen är 3,0 % för förskola, grundskola och anpassad grundskola. Övriga verksamheter har en uppräkning på 2,1 %.
- **Volymreglering - 3 520 tkr:** Förskolan förväntas ha 42 färre barn 2026 än 2025. Grundskolan förväntas ha en färre elev och den externa gymnasieskolan förväntas ha 21 färre elever. Anpassad grundskola förväntas istället ha 2 fler elever, interna gymnasieskolan också 2 fler elever och anpassad gymnasieskola 7 fler elever.
- **Politisk förändring -11 805 tkr**:
    - Förskola: - 4 071 tkr
        - + 247 tkr avseende lokaler i Lagga som nyttjas av förskola istället för grundskola
        - + 1 980 tkr i satsning för att kunna öka barnpengen motsvarande kostnadsökningen trots de lägre volymerna
        - - 580 tkr i justering då kostnadsuppräkningen förväntas bli 3,0 % och inte 3,3 % som yttrandet beräknades på
        - - 3 162 tkr avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper
        - - 2 556 avseende justering av ram då statsbidrag för maxtaxa from 2026 går till UN istället för Finansförvaltningen
    - Grundskola: - 7 881 tkr
        - - 247 tkr avseende lokaler i Lagga som nyttjas av förskola istället för grundskola
        - +1 160 tkr i satsning för att kunna öka elevpengen motsvarande kostnadsökningen
        - - 1 220 tkr i justering då kostnadsuppräkningen förväntas bli 3,0 % och inte 3,3 % som yttrandet beräknades på
        - - 6 130 tkr avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper inkl effekt av högre hyreskostnader när AST och anpassad grundskola flyttar till Sjögrenskas tidigare lokaler 1 augusti 2026
        - - 1 444 avseende justering av ram då statsbidrag för maxtaxa from 2026 går till UN istället för Finansförvaltningen
    - Anpassad grundskola: + 496 tkr
        - + 460 tkr för att kunna höja elevpengen motsvarande kostnadsökningen när andelen elever som läser ämnesområden (med ett högre pris) är högre än tidigare
        - + 36 tkr: avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper inkl effekt av högre hyreskostnader när verksamheten flyttar till Sjögrenskas tidigare lokaler 1 augusti 2026
    - Intern gymnasieskola: + 335 tkr avseende justering utifrån förändrade

hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper inkl effekt av högre hyreskostnader när Sjögrenska gymnasiet flyttar till nya lokaler i CIK 1 augusti 2026.
- Extern gymnasieskola: -323 tkr i justering då kostnadsuppräkningen förväntas bli 3,0 % och inte 3,3 % som yttrandet beräknades på.
- VUX & SFI: -361 tkr avseende justering utifrån förändrade hyreskostnader till följd av nya hyresprinciper

4.2 Delårsbokslut

Delårsbokslutet

Resultatet för utbildningsnämnden per 31 augusti 2026 är ett överskott på 7 122 tkr. Prognosen är dock att vid årets slut kommer utbildningsnämnden att redovisa ett underskott på 368 tkr (se mer i avsnittet nedan om prognosen för 2026). Att resultatet vid årets slut avviker mot resultatet per augusti beror dels på förändringar som sker under hösten enligt prognos, dels att intäkter och kostnader inte fördelas jämnt över året.

Nämndverksamheten har ett överskott på 250 tkr per augusti vilket beror på lägre kostnader än tilldelad ram när kvalitetsdagarna hölls i interna lokaler och det inte var något nämndsammanträde i juni.

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott på 2,2 mkr. Det är en högre andel äldre barn än budget som ger lägre utbetalning av barnpeng och lokalkostnaderna för Lustigkulla förskola är lägre än budget som var felaktig. Men däremot är det högre lönekostnader då några förskolor har behövt anställa mer personal utifrån fler barn. Överskottet kommer att öka enligt årsprognosen till ca 4,5 mkr. Att resultatet förbättras vid årets slut förklaras av att intäkter och kostnader inte fördelas jämnt över året.

Grundskoleverksamheten har per 31 augusti ett överskott på 6 096 tkr. Överskottet beror på fler sålda platser till andra kommuner, högre andel elever i kommunal grundskola, lite lägre lönekostnader och lägre driftkostnader. För driftkostnaderna handlar det främst om lägre kostnader för måltider som beror på färre portioner än i budget och lägre kostnader för skolskjuts. Överskottet kommer dock minska under hösten och bli ett underskott om ca 2,3 mkr enligt årsprognosen. Att resultatet försämras vid årets slut förklaras av att intäkter och kostnader inte fördelas jämnt över året. 2026 är det en högre andel elever som går på fritidshem på hösten än vad det var under våren och det är en högre andel elever i högre årskurser under hösten och det gör att det blir mer kostnader på hösten än våren.

Anpassad grundskola har i delårsbokslutet ett överskott på 1 696 tkr. Verksamheten har fått fler elever och intäkter för statsbidrag som inte fanns med i budget. Kostnaderna för skolskjuts är lägre. Överskottet kommer att minska innan året är slut då det i bokslutet per augusti är lägre hyreskostnader än budget då budgeten har en rak periodisering där det ingår de ökade hyreskostnaderna from augusti men i utfallet per augusti finns bara de ökade hyreskostnaderna för augusti månad med.

Den interna gymnasieskolan redovisar ett överskott på 487 tkr per augusti. Sjögrenska gymnasiet har fått mer statsbidrag jämfört med budget som inte genererar motsvarande kostnader och ger överskott i delårsbokslutet. Under hösten går eleverna i allt högre grad på dyrare program vilket leder till underskott centralt som syns i prognosen som har ett totalt underskott för verksamhetsområdet.

VUX & SFI redovisar ett underskott på 1 513 tkr i delårsbokslutet. Det beror främst på högre kostnader för kurser när fler läser på VUX & SFI och då verksamheten är anslagsfinansierad sker ingen kompensation för ökat elevantal. Underskottet ses även i årsprognosen.

Måltidsverksamheten har ett underskott på -2 102 tkr i delårsbokslutet. Försäljningsintäkterna är lägre till följd av färre beställda portioner i grundskolan. Detta dämpas i bokslutet av lägre livsmedelskostnader och lägre lönekostnader. Prognosen för helåret är ett underskott på -568 tkr. Att underskottet är större januari till augusti än i årsprognosen beror på att intäkter och kostnader inte kommer jämnt över året men budgeten har en rak periodisering samt att åtgärder görs under hösten för att minska underskottet.

Externa gymnasieskolan bokslutsregleras till faktiskt kostnad där utbildningsnämnden lämnar tillbaka 9,6 mkr till finansförvaltningen till följd av färre elever.

Anpassad gymnasieskola bokslutsregleras också och utbildningsnämnden lämnar tillbaka 700 tkr i medel då det är färre elever i verksamheten.

Nämndens verksamheter	Nettokostnad delår 2025	KF Budget delår 2026	Tillägg och avdrag, delår 2026	Nettokostnad delår 2026	Budgetavvikelse delår 2026
Nämndkostnader	946	1 115	0	865	250
Förskola, barn 1-5 år	137 463	138 080	-2 496	133 354	2 210
Skolverksamhet & skolbarnomsorg	285 403	302 959	12 197	309 063	6 093
Anpassad grundskola	12 609	12 856	2 076	13 236	1 696
Gymnasieskola, intern	6 310	5 831	-33	5 311	487
Gymnasieskola, extern	72 590	86 536	-9 586	76 950	0
Anpassad gymnasieskola	4 897	6 237	-703	5 534	0
Vuxenutbildning & SFI	6 101	6 745	0	8 257	-1 513
Måltidsverksamhet	1 462	187	30	2 319	-2 102
Summerat	**527 781**	**560 525**	**1 485**	**554 889**	**7 122**

4.3 Prognos helår och avvikelse

Utbildningsnämndens prognos per augusti för helåret 2026 uppgår till -368 tkr.

NÄMNDVERKSAMHET

Nämndverksamheten prognostiseras få ett överskott på 290 tkr 2026. Verksamheten har de senaste tre åren haft överskott med 281 tkr, 344 tkr respektive 210 tkr då kostnaderna är lägre än tilldelad ram så länge kvalitetsdagarna hålls i interna lokaler. Bedömningen är att det blir ett överskott även 2026 av samma anledning och att det inte var något nämndsammanträde i juni.

FÖRSKOLA

Förskoleverksamheten prognostiseras få ett överskott på 4 491 tkr 2026.

Kommunal verksamhet

Den kommunala verksamheten bedöms få ett överskott på 1 285 tkr. Överskottet förklaras främst av att prognosen för lokaler är ett överskott på 1 112 tkr till följd av en felbudgetering avseende Lustigkulla förskolas lokalkostnader. Förskoleenheterna har tillsammans en prognos med underskott på 372 tkr. Förskolorna Diamanten, Västra Ängby och Tallbacken har tillsammans en prognos med underskott på 350 tkr till följd av färre barn och färre barn som går mer än 20 timmar, lägre EOS-intäkter och något högre personalkostnader. Långhundra förskola bedöms få ett överskott på 107 tkr p g a fler barn och fler som går mer än 20 timmar men där Norrgården istället bedöms få 257 tkr i underskott där det tvärtemot är färre barn och färre som går mer än 20 timmar samt att personalkostnaderna är högre än budget då bl a några i personalen har ökat sin tjänstgöringsgrad och det är fler timvikarier när det är fler barn. Lustigkullas förskola och Lagga förskola prognostiseras med ett litet överskott på 10 tkr. Förskolorna Verktygslådan och Trollskogen bedöms tillsammans få ett överskott på 95 tkr till följd av många barn på Trollskogen och där man har släppt den buffert som fanns. Verksamhetschef bedöms få ett överskott på 542 tkr då lönekostnaderna blir lägre än budget efter en felaktig beräkning i budget och en deltidstjänst upphör i oktober. Bufferten som har funnits kommer inte heller att nyttjas och avsatta medel för kompetensutveckling kommer inte att nyttjas.

Myndighet

Inom myndighet förväntas ett överskott på 231 tkr som främst beror på att chefen för centrala administrationen gick i pension tidigare än väntat och ny chef tillträdde något senare än budgeterat. Det är också lägre driftkostnader då nedjustering av kostnader har gjorts efter köpstopp för att få budget i balans på totalen men som dämpas något av konsultkostnader som har behövt tas för vårdnadshavarenkät när det inte funnits någon ersättare för aktuell chef första halvåret.

Pengsystem

Prognosen för pengsystemet är ett överskott på nästan 3 mkr (1,3 %) då det ser ut att bli en högre andel äldre barn som har en lägre barnpeng och då genererar överskott.

Förskola	
Kommunal verksamhet	1 283
Myndighet	231
Pengsystem	2 977
Summa	**4 491**

GRUNDSKOLA

Prognosen för grundskolan 2026 är ett underskott på drygt 2,3 mkr.

Kommunal verksamhet

Den kommunala verksamheten prognostiseras med ett underskott på 257 tkr. De kommunala skolenheterna gick in i 2026 med sämre ekonomiska förutsättningar efter att skolpengen för 2025 överklagades och fick göras om till en lägre nivå och då även påverkade pengen och ekonomin för 2026. En beräkning har gjorts som visar att utifrån budgeterade volymer i styrkort blev den totala ersättningen till de kommunala enheterna nästan 4 mkr lägre 2026 jämfört med om pengen för 2026 inte skulle ha räknats om utifrån domen av skolpengen för 2025. Den här förändringen har med andra ord fått en stor effekt på de ekonomiska förutsättningarna för de kommunala grundskolorna 2026. Men tidigt på året gjordes en bedömning att enheterna skulle få betydligt högre medel från statsbidrag som då såg ut att bättra ekonomin avsevärt. Men i prognosen per juni drogs dessa statsbidragsintäkter ner markant efter besked om beviljade statsbidrag och prognosen då var ett underskott på 4 mkr för de kommunala enheterna. Efter det har ett arbete gjorts för att nå budget i balans och prognosen per augusti visar på ett underskott på 1,8 mkr för de kommunala grundskoleenheterna.

- **Högåsskolan -1 262 tkr:** skolan har haft färre elever och lägre intäkter för SVA och nyanlända men har fler fritidshemselever och EOS-medel. Statsbidragsintäkterna är 1 mkr lägre. Skolan har inte tillsatt tjänster när personal har slutat utan omfördelar befintlig personal vilket minskar personalkostnaderna men äts upp lite av ett utköp av en personal.
- **Lagga skola - 395 tkr**: skolan har både lägre statsbidragsintäkter, högre personalkostnader och högre driftkostnader.
- **Adolfsbergsskolan - 448 tk**r: skolan har lägre statsbidragsintäkter, ett utköp av personal och kostnader för skadestånd vid en avstängning under COVID samt andra kostnader relaterat till personal som har slutat. Skolan har gjort en hel del nerdragningar av timvikarier och förbrukning. Det är en försämring mot juni-prognosen p g a att statsbidrag inte har sökts som planerat.
- **Brännkärrskolan - 386 tkr:** underskottet beror på lägre intäkter från statsbidrag, högre personalkostnader vid utlånad personal men där man har behövt ta in vikarier samt obudgeterade kostnader för tangentbord till ipads.
- **Långhundra skola -49 tkr:** skolan hade ett underskott i budget på 1 mkr bl a till följd av kostnader för en till biträdande rektor som delas med Lagga skola. Skolan har arbetat för att få ner underskottet och prognostiseras nu med ett litet underskott efter fler fritidselever och SVA-elever samt högre statsbidragsintäkter. Även personalkostnaderna bedöms lägre efter att några personer har varit felaktigt konterade mellan Långhundra skola och Lagga skola.

- **AST-gruppen + 7 tkr:** budget i balans tack vare relativt stora intäkter från LSS-fritids.
- **Ängbyskolan + 47 tk**r: lite över överskott till följd av fler elever på fritidshem.
- **Thunmanskolan + 105 tkr**: överskott till följd av fler elever, nyanlända och SVA-elever tillsammans med att skolan har sett över tjänstefördelningen och att ett planerad utköpet av övertalig elevassistent inte behövdes p g a egen uppsägning
- **Alsike skola + 285 tkr**: överskott då skolan har högre intäkter genom fler elever inkl fritidsverksamhet och SVA-elever, EOS-medel och statsbidrag. Skolan har också haft vakanser där man inte har inte kunnat rekrytera så pass tidigt som man tänkt vilket medfört lägre lönekostnader.
- **Valloxskolan +301 tkr**: De insatser som gjorts med att omplacera övertalig personal har gett utdelning. I och med att AST & AG flyttar in i verksamheten så har tjänstefördelningen kunnat effektiviseras då fler tjänster kan delas med andra verksamheter. Skolan har släppt på buffert för att bidra till budget i balans på totalnivå.

Verksamhetschef prognostiseras med ett överskott på 605 tkr. Kostnaden avseende samordnare för nyanlända täcks inte helt av statsbidrag. Men de buffertar som har funnits har släppts och genomlysning av kostnader har gjorts så att flera kostnader nu inte kommer att bli lika höga som budget. Elevhälsan bedöms få ett överskott på 137 tkr efter lägre lönekostnader när flera personer har förlängt sin semester med föräldraledighet. Verksamheten har också tagit bort buffert och reviderat kommande kostnader. Inom EOS finns det mycket medel kvar från vårterminen. 600 tkr av detta kommer inte att betalas ut till skolorna utan istället väga upp andra underskott inom grundskolan. Lokalförsörjning har en prognos med överskott på 195 tkr för skollokaler. Det handlar främst om att buffert inte kommer att nyttjas efter de nya hyresprinciperna.

Myndighet

Bedömningen är att det kommer att bli ett överskott inom myndighet på 130 tkr. Det kommer bli högre kostnader för systemet kopplat till skolvalet då det har skett en utökning där som det inte fanns vetskap om i budget. Rättningen av resursfördelningen för 2025 efter beslut om ny skolpeng har krävt konsultinsatser och därmed kostnader. Men då ansvaren inom myndighetsnivån nu har köpstopp har driftkostnader justerats ner i prognosen. Vidare blir det lägre lönekostnader då chefen för centrala administrationen gick i pension tidigare än planerat och den nya chefen kom senare än budgeterat. Sammantaget gör detta att det blir ett överskott för myndighet i prognosen.

Pengsystem

Prognosen för pengsystemet för grundskola är ett underskott på drygt 2,2 mkr. Det är en högre andel elever i högre årskurser och en högre andel som går på fritidshem som gör att det går ut mer medel ur pengsystemet . Det förväntas också gå ut drygt 1 mkr mer i medel för nyanlända och SVA. Vidare belastar 400 tkr för SVA-elever på en skola i Uppsala som inte har fakturerat på flera år. Det är också högre kostnader för lovskola. Dessa ökade kostnader dämpas dock av en högre andel elever i kommunala skolor, mer försäljningsintäkter och 380 tkr i positiv resultateffekt avseende korrigering av skolpengen 2025 för fristående skolor jämfört med vad

som bokades upp i årsbokslutet för 2025.

Grundskola	
Kommunal verksamhet	-257
Myndighet	130
Pengsystem	-2 220
Summa	**-2 347**

ANPASSAD GRUNDSKOLA

Prognosen för den anpassade grundskolan 2026 är ett överskott på 938 tkr. Den kommunala verksamheten i Knivsta på Alsike skola under vårterminen och på Valloxskolan under höstterminen bedöms få ett överskott på 819 tkr tack vare fler elever och statsbidrag för personalförstärkning. Bedömningen är också att kostnader i samband med flytten blir lägre än budgeterat.

Centralt bedöms det i denna prognos bli ett överskott på 119 tkr då det blir lägre kostnader för skolskjuts men som dämpas av att det är en högre andel elever som läser ämnesområden som är dyrare.

Anpassad grundskola	
Kommunal verksamhet	819
Centralt	119
Summa	**938**

INTERN GYMNASIESKOLA

Interna gymnasiet prognostiseras få ett underskott på 179 tkr 2026. Sjögrenska gymnasiet har lagt en prognos med överskott på 1,3 mkr. Det har tillkommit många elever sedan föregående prognos och eleverna går i större utsträckning på dyrare program som ger mer intäkter för verksamheten. Även statsbidragsintäkterna är högre än budget där kostnaderna inte ökar motsvarande. Bedömningen är att det kommer bli högre hyreskostnader för de nya lokalerna men det är inte inlagt i prognosen då det pågår en diskussion med Kommunfastigheter om vilken verksamhet som ska belastas med de utökade kostnaderna. Därmed finns det en risk i denna prognos.

Centralt är det däremot istället ett underskott på nästan 1,5 mkr. Som beskrivet läser en högre andel av eleverna på dyrare program än vad förvaltningen har räknat med i budget. Det är en ökning av andelen elever på det dyraste programmet IMA med 20 %.

Gymnasieskola, intern	
Kommunal verksamhet	1 309
Centralt	-1 488
Summa	**-179**

VUX & SFI

VUX och SFI prognostiseras med ett underskott på nästan 3 mkr. Verksamheten har de senaste åren lyft att det anslag som finns inte räcker när fler människor söker den här formen av utbildning.

- För VUX uppskattas underskottet till 2,2 mkr till följd av högre kurskostnader när elevantalet har ökat. Ovanligt många sökande har rätt enligt lag att studera på yrkesvux. Många sökande har behov av att komplettera sin behörighet till högre studier. Driftkostnaderna har också ökat då licenskostnader ligger mer mot VUX istället för SFI jämfört med budget. Verksamheten har fått ner lönekostnaderna genom att rektor har gått ner i tid och del av administratörens tid har omfördelats till SFI. Vuxenutbildningen har endast beviljat utbildningar enligt lagstiftningen i Skollagen. Verksamheten bedömer att den enda möjligheten att få en budget i balans nästa år, om ramen inte utökas, är att neka de sökande den utbildning som de har rätt till enligt lag.
- För SFI prognostiseras ett underskott på ca 800 tkr till följd av en faktura för kurser som inte fanns med i budget samt att personalkostnaderna ökar när en till lärare har anställts efter att man har börjat med distanskurser i egen regi. Verksamheten har försökt sänka de driftkostnader som går och kostnaderna för lokalvård kommer att bli lite lägre då en vattenläcka har gjort att man inte har kunnat städa lokalerna.
- Lärvux bedöms få ett underskott på 17 tkr efter ökade kurskostnader vid en till elev.

MÅLTIDSVERKSAMHETEN

Prognosen för måltidsverksamheten är ett underskott på 568 tkr. Redan när budgeten lades saknades 275 tkr. Under årets första åtta månader har det varit ungefär lika många portioner totalt som budget men fler på förskola och färre på grundskola och då grundskolans intäkt per portion är högre än förskolans gör det att det blir totalt lägre intäkter. Måltidsverksamheten gör det de kan för att parera de lägre intäkterna men det behövs lika mycket personal även när det blir färre portioner än beräknat. Den nya tjänsten som har tillsatts för AG och AST fanns det inte vetskap om i budget så det ger högre personalkostnader. Men trots det ser personalkostnaderna ut att bli något lägre bl a till följd av att att en resurs tillfälligt är nedjusterad med 50 %. Dessa lägre personalkostnader dämpar effekten av intäktsbortfallet. Kostnaderna för livsmedel var högre än budget i början av året men har sen blivit lägre i takt med att åtgärder har satts in och förändringar har skett med menyn. Måltidsverksamheten kommer att fortsätta arbeta med att få ner livsmedelskostnaderna under hösten i ett led att nå budget i balans och bedömningen är att livsmedelsbudgeten kommer att nås. Att göra förändringar i bemanningen är inte möjligt om samtliga barn och elever i Knivstas förskolor och skolor ska få de måltider som de behöver.

BOKSLUTSREGLERADE VERKSAMHETER

I prognosen har bedömningen gjorts att det blir 88 färre elever som går i extern gymnasieskola

2026 jämfört med budget. Det gör att utbildningsnämnden förväntas betala tillbaka 15,9 mkr till finansförvaltningen 2026.

Även för anpassad gymnasieskola är prognosen att UN kommer att betala tillbaka medel då det ser ut att bli 3 färre elever än budget. Bokslutsregleringen blir då ca 990 tkr.

FÖRÄNDRINGAR SEDAN FÖREGÅENDE PROGNOS

Prognosen per juni visade på ett underskott på drygt 3 mkr för utbildningsnämnden 2026. Underskottet har alltså minskat med drygt 2,6 mkr till prognosen per augusti.

- **Förskola +851 tkr**: ökat överskott i kommunal verksamhet efter att verksamhetschef har släppt buffert men också ökat överskott i pengsystem då det i juni-prognosen fanns en buffert som nu har tagits bort efter att volymerna för hösten är mer tillförlitliga.
- **Grundskola +1 237 tkr**: Kommunala enheter har 2,2 mkr bättre prognos till följd av fler elever (inkl SVA och nyanlända), att buffertar har släppts och att driftkostnader har skruvats ner för att nå budget i balans. Förbättring har skett för grundskolechef efter att buffertar har släppts och kostnader dragits ner på hösten. 600 tkr av EOS-medlen kommer inte heller att delas ut för att minska underskottet. Resultat inom myndighetsnivå är något förbättrat efter lägre bedömning av kostnader för skolskjuts. Däremot är det 2,8 mkr försämrat resultat i pengsystemet. I juni-prognosen fanns 700 tkr i minskad kostnad som avsåg de förbättringar i ekonomin hos kommunal verksamhet som förvaltningen såg med buffertar och liknande men som lades centralt och nu istället syns på kommunal verksamheter. Det förväntas nu också gå ut mer medel till kommunal verksamhet p g a fler elever i högre årskurser och fler elever på fritidshem. Det är också fler nyanlända och SVA-elever i augusti-prognosen. Det här dämpas dock något av högre försäljningsintäkter.
- **Anpassad grundskola + 166 tkr**: Totalt är det ett ökat överskott då det finns en lägre bedömning avseende kostnader för flytten. Utöver det är det en omfördelning av överskott från centralt till kommunal verksamhet då det i juni-prognosen låg justering för kommande borttagande av buffert som nu är gjord i kommunal verksamhet.
- **Intern gymnasieskola + 149 tkr**: här blir det också en omfördelning av överskott från central verksamhet till kommunal verksamhet då det i juni-prognosen låg justering för fler elever centralt som nu finns medtagna på kommunal verksamhet. De elever som har tillkommit går i än större utsträckning på dyrare program vilket ökar underskottet centralt men det vägs upp av kommunal verksamhet när Sjögrenska då får mer intäkter och samtidigt har fått mer statsbidragsintäkter och även har lägre lönekostnader p g a av att en anställning har avslutats i förtid där man beräknar inte hinna ersätta den fullt ut under året.
- **VUX & SFI +221 tkr**: något lägre underskott efter ökat statsbidrag, lägre kurskostnader och där översyn har gjorts av kostnader för att försöka få ner underskottet.
- **Måltidsverksamheten -43 tkr**: den mindre ökningen i underskott beror på en lägre bedömning av intäkter men som dämpas av lägre lönekostnader

Nämndens verksamheter (tkr)	Nettokostnad helår 2025	KF Budget helår 2026	Tillägg och avdrag helår 2026	Prognos nettokostnad helår 2026	Prognos budgetavvikelse helår 2026
Nämndverksamhet	1 428	1 672	0	1 382	290
Förskola, barn 1-5 år	202 037	207 090	-3 744	198 855	4 491
Skolverksamhet & skolbarnomsorg	440 052	454 438	18 341	475 126	-2 347
Anpassad grundskola	19 230	19 284	3 114	21 460	938
Gymnasieskola, intern	7 966	8 746	-49	8 877	-180
Gymnasieskola, extern	116 880	129 804	-15 871	113 933	0
Anpassad gymnasieskola	8 004	9 356	-988	8 368	0
Vuxenutbildning & SFI	10 209	10 117	0	13 109	-2 992
Måltidsverksamhet	593	281	45	894	-568
Summerat	**806 398**	**840 788**	**848**	**842 005**	**-368**

4.3.1 Prognos per enhet

Prognos per enhet

Förskola	Prognos per augusti	Prognos per juni	Prognos per mars
Verksamhetschef fsk	542	130	123
EOS	0	0	0
Hyresbudget förskola	1 112	1 112	0
Hyresbudget öppen förskola	0	0	0
Summa stödverksamhet	**1 654**	**1 242**	**123**
Öppna förskolan	23	0	0
Diamanten	-430	-33	-36
Tallbacken	-139	-9	0
Västra Ängby	220	43	36
Lustigkulla	-202	-67	-121
Lagga	212	67	121
Verktygslådan	3	-30	0
Trollskogen	93	30	0
Långhundra	107	-134	-130
Norrgården	-257	-117	130
Summa enheter	**-370**	**-250**	**0**
TOTALT FÖRSKOLA	**1 284**	**992**	**123**

Grundskola	Prognos per augusti	Prognos per juni	Prognos per mars
Verksamhetschef skola	605	-223	-181
Elevhälsan	137	0	0
EOS	600	0	0
Hyresbudget	195	145	0
Summa stödverksamhet	**1 537**	**-78**	**-181**
Alsike skola	285	120	-333
Brännkärrsskolan	-386	-786	0
Adolfsbergsskolan	-448	-289	0
AST-gruppen	7	0	0
Thunmanskolan	105	0	-200
Ängbyskolan	47	0	0
Högåsskolan	-1 262	-1 885	-1 737
Valloxskolan	301	0	-22
Lagga skola	-395	-549	196
Långhundra skola	-49	-606	-196
Summa enheter	**-1 795**	**-3 995**	**-2 292**
TOTALT GRUNDSKOLA	**-258**	**-4 073**	**-2 473**
Övriga verksamheter	**Prognos per augusti**	**Prognos per juni**	**Prognos per mars**
Sjögrenska gymnasiet	1 309	-512	15
Sjögrenska gymnasiet, lokaler	0	0	0
Knivsta anpassad grundskola	819	300	0
VUX & SFI	-2 992	-3 213	- 1 212
Måltidsverksamheten	-568	-525	- 340

5 Investeringar

Den beslutade investeringsramen för utbildningsnämnden 2026 i Mål och budget är på 3 490 tkr. Ett tillägg har dock gjorts i ramen med 1 300 tkr för investering i gardiner och möbler i de nya lokalerna för anpassad grundskola och AST-gruppen. Medel har sökts från KS ofördelade medel och därmed blir investeringsramen för UN 2026 totalt 4 790 tkr.

Prognosen per augusti är att utbildningsnämnden kommer att nyttja 3 678 tkr av detta. En del enheter lämnar av sin ram för att täcka upp för andra enheter som behöver göra en större investering än tilldelad enhetsram.

5.1 Investeringar

Investering	KF investeringsram	Tillägg investeringsram	Utgift investering 8 månader	Prognos investeringsutgift	Avvikelse investering
Alsike skola	300		0	0	-300
Brännkärrskolan	100		0	0	-100
Långhundra förskola	70		0	0	-70
Långhundra skola	150		165	165	15
Lagga skola	150		134	134	16
Ängbyskolan	400		387	400	0
Thunmanskolan	300		0	150	-150
Diamanten, Västra Ängby och Tallbackens förskolor	175		0	0	-175
Verktygslådan och Trollskogens förskolor	75		0	0	-75
Högåssskolan	300		45	300	0
Adolfsbergsskolan	300			300	0
Valloxskolan inkl AST och AG	150	1 300	224	1 485	35
Lustigkulla och Lagga förskolor	150		167	167	17
Norrgårdens förskola	75		157	157	82
Sjögrenska gymnasiet	400		223	250	-150
Skolhälsovården	70		63	70	0
VUX & SFI	75		0	0	-75
Måltidsverksamhet	250		0	100	-150
Summering	**3 490**	**1 300**	**1 565**	**3 678**	**-1 112**